

ÖZET: Sendika yöneticisi seçilmesi sebebiyle aylıksız izne ayrılan memurun, aylıksız izinde sendika yöneticisi olarak geçirdiği sürelerin 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hk.(05/03/2014-480)

... Genel Müdürlüğünde şef olarak görev yapmakta iken sendika yöneticiliğine seçilmesi sebebiyle aylıksız izne ayrılan ilgilinin, aylıksız izinde yönetici olarak geçirdiği sürelerin 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunda görüş talep ettiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının memuriyete girmeden ya da memurluktan ayrılarak yapmış olduğu hizmetlerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilmesi için yasal düzenleme bulunması gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Tesis edilen sınıflar” başlıklı değişik 36 ncı maddesinde hizmet sınıfları sayılmış ve (C) bendinde de; söz konusu bentte sayılan hizmet sınıflarına atanan Devlet memurlarından, memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi yahut özel müesseselerde ifa edenlerle, memuriyetten ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memuriyete girmek isteyenlerin geçmiş hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesine ilişkin hususlar hüküm altına alınmış olup; Teknik Hizmetler, Sağlık Hizmetleri, Avukatlık Hizmetleri sınıflarında yer alan kadrolarda çalışanların yukarıda belirtilen hizmetlerinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi öngörülmüşken, Genel İdare Hizmetleri Sınıfında (bazı kurum ve mesleklerde çalışanlar hariç) yer alan kadrolara atananların geçmiş hizmetlerinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesine ilişkin bir hükme yer verilmemiştir.

Öte yandan, 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun “Sendika üyelerinin ve yöneticilerinin güvencesi” başlıklı 18 inci maddesinde “Sendika veya konfederasyonu ilk genel kurula kadar sevk ve idare edecek yönetim kurulu üyeleri, genel kurulda yönetim kuruluna seçilenler ile sendika şube yönetim kurulu üyeleri seçildikleri tarihten itibaren durumlarını en geç otuz gün içinde kurumlarına yazılı olarak bildirirler. Söz konusu yöneticiler sendika tüzüğünde belirtilen hükümlere göre, ayrıca yazılı talepte bulunmaları halinde bu görevleri süresince aylıksız izine ayrılırlar.

...
Aylıksız izine ayrılan yöneticilerin bu süreleri, emekli kesenekleri ve karşılıklarının yöneticisi oldukları sendikaları tarafından her ay Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına ödenmesini kabul etmeleri koşuluyla kazanılmış hak aylığı ile emeklilik hizmetine sayılır.” hükmü yer almakta olup, söz konusu hüküm kapsamında sendika yöneticilerinin bu görevleri süresince aylıksız izne ayrılacakları ile aylıksız izinde geçen bu sürelerinin, emekli keseneği ve kurum karşılıklarının sendikaları tarafından ödenmesi koşuluyla kazanılmış hak aylığına ve emekliliğine sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde yer alan “Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300’den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984

tarıhli ve 217 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağılı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.” hükmü yer almakta olup, söz konusu hüküm Devlet memurlarının derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın 1-4 dereceli kadrolara atanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın ilk dört dereceli kadrolara atama yapılabilmeksinin usul ve esaslarını düzenleyen 657 sayılı Kanunun 68/B maddesi kapsamında değerlendirilecek olan süreler münhasıran sayılmış olup, özel hukuk tüzel kişisi olması sebebiyle sendikayı “özel kurumlar” kapsamında kabul ederek ilgilinin aylıksız izinde sendika yöneticisi olarak geçen hizmetlerinin, yüksek öğrenim gördükten sonra ifa edilmiş olması ve emekli keseneği ile kurum karşılıklarının sendikası tarafından ödenmiş olması kaydıyla, altı yılı geçmemek üzere dörtte üçünün mezkur hüküm gereğince değerlendirilebileceği mütalaa edilmektedir.

